

KONKURRENSVERKET	
2019-04-24	
A'd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

Gislaveds kommun

MOTPART

Extramamman & Ugglans hemhjälp AB, 556984-5703

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 26 november 2018 i
mål nr 1980-18, se bilaga A

SAKEN

Rättelse enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kamarrätten meddelar prövningstillstånd.
2. Kamarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Gislaveds kommun yrkar att kammarrätten undanröjer förvaltningsrättens dom och anför i huvudsak följande. Extramamman & Ugglans hemhjälp AB har gjort sig skyldig till allvarliga fel i yrkesutövningen enligt 7 kap. 1 § 4 LOV. Det var därför nödvändigt för kommunen att utesluta bolaget från att delta i ansökningsförfarandet.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten anser att det finns skäl att meddela prövningstillstånd.

Av 8 kap. 1 § LOV framgår att den upphandlade myndigheten ska godkänna samtliga sökanden som uppfyller de krav som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget och som inte har uteslutits med stöd av 7 kap. 1 § LOV. I överklagandet till kammarrätten anför Gislaveds kommun att det finns skäl att utesluta bolaget med stöd av 7 kap. 1 § 4 LOV.

I grundbeslutet har inte Gislaveds kommun beslutat om att utesluta Extramamman & Ugglans hemhjälp AB med stöd av 7 kap. 1 § LOV, utan har istället avslagit bolagets ansökan med stöd av 8 kap. 1 § LOV med hänvisning till att bolaget inte uppfyller alla kraven i förfrågningsunderlaget. Även förvaltningsrättens prövning avser om bolaget uppfyller alla kraven i förfrågningsunderlaget.

Frågan om det finns grund för att utesluta bolaget med stöd av 7 kap. 1 § LOV har således varken prövats av kommunen eller förvaltningsrätten. Kammarrätten är därför enligt instansordningsprincipen förhindrad att ta upp denna fråga till prövning (jfr rättsfallet RÅ 1999 ref. 63).

Kammarrätten anser inte att det finns skäl att göra någon annan bedömning än den förvaltningsrätten har gjort. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kammarrättslagmannen Ola Holmén (ordförande) samt kammarrättsråden Hans-Olof Hallbäck och Linda Svärd (referent) har deltagit i avgörandet.

Föredragande: Katarina Birkefall

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM
2018-11-26
Meddelad i Jönköping

Mål nr
1980-18

SÖKANDE

Extramamman & Ugglans hemhjälp AB, 556984-5703
Soldatängsvägen 12
546 30 Karlsborg

MOTPART

Gislaveds kommun
332 80 Gislaved

SAKEN

Rättelse enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Extramamman & Ugglans hemhjälp AB:s ansökan. Rättelse ska ske genom att Extramamman & Ugglans hemhjälp AB godkänns i Gislaveds kommuns valfrihetssystem som leverantör av hemtjänstutförare.

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Gislaveds kommun (kommunen) upphandlar hemtjänstutförare genom tillämpning av lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Extramamman & Ugglans hemhjälp AB (bolaget) har ansökt om att få delta i valfrihetssystemet. Kommunen beslutade att inte godkänna bolaget som leverantör i valfrihetssystemet. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Bolaget har varit godkänt för att utföra serviceinsatser från och med 1 juli 2013 och avseende omvårdnads- och serviceinsatser från 2014-05-15. Avtalen gick ut den 14 maj 2018. Ansökan uppfyller inte de krav som ställs för att bli godkänd som extern utförare inom hemtjänsten enligt LOV. Förvaltningen grundar sin bedömning bl.a. på underlag från medicinskt ansvarig sjuksköterska och budgetstrateg. Gislaveds kommuns budgetstrateg har granskat de ekonomiska underlagen och anser att företagets ekonomi inte är god. En

Dok.Id 260711

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00
E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

preliminär balans och resultaträkning som avser räkenskapsår 2017 har efterfrågats men blir inte klar förrän 4 maj 2018. Bolaget uppfyller inte alla ska-kraven i förfrågningsunderlaget. Bolaget uppfyller inte punkt 2.2.1, 2.2.3, 2.2.5, 2.3.2, 2.4.1. För mer detaljerad redogörelse av skälen se bilaga 1.

Bolaget ansöker om rättelse av kommunens beslut och yrkar i ansökan att bolaget ska bli godkänt som hemtjänstutförare.

Kommunen anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Bolaget har accepterat ska-kraven och uppfyller även kraven på utförare enligt förfrågningsunderlaget.

Att bolaget inte uppfyllt punkt 2.2.1 och 2.2.3 har aldrig tidigare påpekats av kommunen. Bolaget har fullgjort kraven på dokumentation och genomförandeplaner. Alla originalhandlingar finns hos bolaget och kopia har skickats till kommunen.

Avseende punkt 2.2.5 har bolaget flera gånger påpekat att verksamhetssystemet för tidsredovisning inte fungerar som det ska. Bolaget får merarbete eftersom arbetade pass måste läggas in manuellt. Det är bara kommunen som kan lägga upp nya kunder i systemet. Den gången en av bolagets privatkunder dök upp var det kommunen som lagt in detta. Kommunen har flera gånger missat att lägga in bolagets hemtjänstkunder.

Bedömningen under punkt 2.3.2 stämmer inte. Bolaget har haft två personal som det bokats delegering för som inte blev av. De var födda i Sverige och

hade tidigare arbetat i kommunal hemtjänst med goda referenser. De skickades för delegering. Den ena personen dök aldrig upp till sitt prov och den andra hade inte fullgjort förtestet på webben före provet vilket resulterade i att de inte kunde delegeras. När deras anställningar avslutades erbjöds de tjänst inom Gislaveds kommunala hemtjänst.

Kravet i punkt 2.4.1. är uppfyllt. Verksamhetsansvarig har varit godkänd av Gislaveds kommun sedan 2013. I ledningsgruppen finns samma sjuksköterska kvar sedan 2012. Att följsamheten av bolagets reviderade rutiner är bristfällig har inte påpekats tidigare. Bolaget hade samma enhetschef under åren 2013-2017. Sedan har det varit två olika.

Därutöver ska tilläggas att Gislaveds kommun avslog ansökan att utföra hemtjänst från bolaget Extramamman & Ugglans hemhjälp AB med hänvisning till MAS referenser. MAS påståenden är felaktiga och något som aldrig tidigare påtalats för Extramamman. Det krävs inte heller några referenser i Gislaveds förfrågningsunderlag.

Kommunen

Bolaget uppfyller inte kraven i förfrågningsunderlaget. Som grund för avslaget åberopas rapport företagen av Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) i Gislaveds kommun. Bolaget har brustit helt i inlämnandet av genomförandeplaner eller inte kommit in i tid. Fakturaredovisningen har genomgående varit bristfällig trots upprepade påpekanden. Bolaget kan därmed inte anses uppfylla alla krav i förfrågningsunderlaget. Socialnämnden kan, som ytterst ansvarig för kvalitet och säkerhet av insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen, omvårdnads- och serviceinsatser enligt Socialtjänstlagen i Gislaveds kommun, således inte ingå nytt avtal med bolaget.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Den upphandlande myndigheten ska enligt 1 kap. 2 § LOV behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet när den tillämpar valfrihetssystem.

Av 7 kap. 1 § första stycket 4 LOV framgår att en upphandlande myndighet får utesluta en sökande som har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta.

Av 8 kap. 1 § LOV framgår att den upphandlande myndigheten ska godkänna samtliga sökande som uppfyller de krav som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget och som inte har uteslutits med stöd av 7 kap. 1 § LOV.

Enligt 10 kap. 2 § LOV ska rätten besluta att den upphandlande myndigheten ska vidta rättelse om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i denna lag och detta medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Gislaveds kommun har haft fog för att utesluta bolaget från deltagande i valfrihetssystemet med hänvisning till att bolaget inte uppfyller alla ska-kraven i förfrågningsunderlaget.

Kommunen har gjort bedömningen att kraven på att genomförandeplaner ska upprättas inom tre veckor, att dokumentation av insatser ska ske enligt SoL, att utföraren ska använda verksamhetssystemet MobiPen, att personal ska kunna skriva och göra sig förstådda på svenska samt att utföraren ska ha

en verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen inte är uppfyllda. Vidare framgår av beslutet att kommunen bedömt att bolagets ekonomi inte är god. Kommunen har anfört att bedömningen baserats bl.a. på underlag från medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och budgetstrateg. Underlaget från MAS baseras på de kvalitetsbrister som funnits i företaget Ugglan under perioden 2014 – 2018.

Såsom bolaget har framhållit gäller dess ansökan framtida insatser. De brister i bolagets verksamhet som kommunen beskriver i sitt avslagsbeslut avser till största delen förfluten tid. Det kan enligt förvaltningsrättens mening inte antas att de nödvändigtvis kommer att föreligga även i fortsättningen. De utgör därför inte skäl för avslag av bolagets ansökan nu. Om de upprepas har kommunen möjligheten att tillämpa punkterna 4.14 och 4.15 om Fel i uppdragets utförande respektive Hävning (av avtalet).

Två av punkterna i kommunens motivering får anses avse även framtida insatser. Den första gäller bedömningen att bolagets ekonomi inte är god. Det har dock inte påståtts att bolagets ekonomi är så dålig att det finns grund för utslutning enligt 7 kap. 1 § första stycket 1 eller 2 LOV, som ska tillämpas när en sökande bl.a. är i konkurs, likvidation eller inställt sina betalningar tills vidare.

Den andra punkten är att bolagets verksamhetschef inte uppfyller kraven på en sådan när det gäller delegerad hemsjukvård, punkt 2.4.1 i förfrågningsunderlaget. Enligt denna punkt ska utföraren ha en verksamhetschef enligt HSL (SOSFS 1997:8). Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1997:8) Verksamhetschef inom hälso- och sjukvård är emellertid upphävda den 3 februari 2015 genom SOSFS 2015:3. Det kan således inte utläsas av förfrågningsunderlaget vilken utbildning eller kompetens en verksamhetschef ska ha. I brist på detta får det godtas att bolagets verksamhetschef uppfyller kraven genom att hon har verkat som sådan under tidigare år – som det synes – med kommunens godkännande.

Mot bakgrund av det anförda finner förvaltningsrätten att kommunen borde ha godkänt bolagets ansökan. Att kommunen inte gjort detta får anses medföra att bolaget har lidit eller kan komma att lida skada och det finns därmed skäl för rättelse. Bolagets ansökan ska därför bifallas och rättelse ska ske genom att bolaget godkänns i kommunens valfrihetssystem som leverantör av hemtjänst.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Rådmannen Sofia Blomkvist har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Nina Melander.

Plats och tid

Kommunhuset i Gislaved, kl 13.00 - 13.20
Weland

Beslutande

[Redacted names]

2018-04-03
FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING

INKOM: 2018-04-17
MÅLNR: 1980-18
AKTBIL: 2

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I
JÖNKÖPING

2018-04-17

Målnr:

Aktbil:

Enhet:

Övriga deltagande

[Redacted names]

Utses att justera

[Redacted]

Justeringens
plats och tid

Omedelbar justering

Under-
skrifter

Sekreterare

[Redacted signature]

Paragrafer 20 - 20

Ordförande

[Redacted signature]

Justerande

[Redacted signature]

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Socialnämndens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2018-04-03

Paragrafer

20 - 20

Datum för
anslags uppsättande

2018-04-03

Datum för
anslags nedtagande

2018-04-27

Förvaringsplats
för protokollet

[Redacted]

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Snau §20

Dnr: SN.2017.116

8.1

Extramamman & Ugglans hemhjälp. Ansökan enligt LOV 2018.**Ärendebeskrivning**

Kommunfullmäktige beslutade 25 maj 2011 att införa valfrihetssystem inom äldre- och handikappomsorgen från och med den 15 januari 2012.

Ansökan från Extramamman & Ugglans Hemhjälp inkom till socialförvaltningen den 6 december 2017 om att bedriva hemtjänst (service- och omvårdnadsinsatser) i Gislaveds kommun. Företagets pågående avtal går ut 2018-05-14. Företaget har varit godkänt för att utföra serviceinsatser från och med 2013-07-01 och omvårdnad- och serviceinsatser från och med 2014-05-15.

Socialförvaltningen bedömer att ansökan från Extramamman & Ugglans Hemhjälp inte uppfyller de krav som ställs för att bli godkänd som extern utförare inom hemtjänsten (omvårdnad- och serviceinsatser) i Gislaveds kommun enligt LOV. Förvaltningen grundar sin bedömning bland annat på underlag från medicinskt ansvarig sjuksköterska och budgetstrateg.

Gislaved kommuns budgetstrateg har granskat de ekonomiska underlagen och anser att företagets ekonomi inte är god. En preliminär balans och resultaträkning som avser räkenskapsår 2017 har efterfrågats men blir inte klar förrän 2018-04-05.

Företaget uppfyller inte alla ska-kraven i förfrågningsunderlaget fastställt i socialnämnden 2015-06-09 §76.

Punkt 2.2.1, sid. 8 Genomförandeplaner ska upprättas inom tre veckor efter det att insatsen har startats. Utföraren har inte uppfyllt detta krav.

Punkt 2.2.3, sid. 9 Dokumentation av insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) ska göras enligt 11 kap SoL, dokumentationen ska sammanställas varje månad och lämnas in till kommunen. Utföraren har inte uppfyllt detta krav.

Punkt 2.2.5, sid. 9 Utförare ska använda verksamhetssystemet MobiPen för uppföljning av utförd tid och som underlag för ersättning till utföraren. Vd för Extramamman & Ugglans Hemhjälp anser att systemet inte fungerar och har upplevt många problem. När utföraren inte har registrerat in de tider som utförts i systemet blir det merarbete för förvaltningen som manuellt måste lägga in tiderna i verksamhetssystemet Magna Cura för att personerna som valt Ugglans Hemhjälp som utförare ska få rätt avgift på fakturan. Vid några tillfällen har en av Ugglans Hemhjälps privatkunder funnits med på fakturaunderlaget.

Punkt 2.3.2, sid. 10 Utföraren uppfyller inte kravet på att personal ska kunna läsa, skriva och göra sig förstådd på svenska för att tillgodogöra sig instruktioner och lagstiftningens krav på dokumentation. Enligt den medicinskt ansvariga sjuksköterskans rapport har kommunens sjuksköterska inte kunnat delegera all personal på grund av brist i kompetens och språklig förmåga.

Punkt 2.4.1, sid. 11 Att utförare av delegerad hemsjukvård ska ha en verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Det åligger verksamhetschefen att se till så att hälso- och sjukvården har en hög patientsäkerhet och god kvalitet. Enligt medicinskt ansvarig sjuksköterska

forts § 20

uppfyller inte utföraren detta krav.

År 2016 utförde kommunen en tillsyn av utföraren och vid den tiden fanns det två sjuksköterskor anställda, en som arbetade aktivt i verksamheten och en som anlätades för utbildningar. Idag är bara sjuksköterskan som anlitas för utbildningar kvar. Medicinskt ansvarig sjuksköterska har efterfrågat om det finns någon i arbetsledningen med högskoleutbildning med inriktning mot omsorg eller socialt arbete men har inte fått något svar. Vd hos Extramamman & Ugglans Hemhjälp anser att dennes högskoleutbildning och snart 6 års erfarenhet av att vara verksamhetsansvarig och sålt hemtjänst, omvårdnad och delegerade sjukvårdsinsatser uppfyller kraven.

Utföraren har utarbetade rutiner som reviderades efter kommunens tillsyn av verksamheten men följsamheten och kännedomen om dessa är bristfällig, som tex rutinen vid medicinsk avvikelse.

Sedan starten har utföraren bytt enhetschef på Ugglans Hemhjälps kontor i Gislaved vid tre tillfällen. Vd för Extramamman & Ugglans Hemhjälp informerade nyligen att enhetschefen från Värnamo ska vara stationerad på kontoret i Gislaved två dagar i veckan. Personal på huvudkontoret i Karlsborg ska sköta verksamhetssystemet MobiPen.

Enligt fastställd delegationsordning ska:

Beslut om godkännande av extern utförare inom hemtjänst jml 8 kap 1 § LOV (Lagen om valfrihetssystem) beslutas av socialnämndens arbetsutskott.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 26 mars 2018

Ansökan

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Bilaga 7

Bilaga 8

Rapport av medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS

Creditsafe Extramamman och Ugglans hem

Förfrågningsunderlag för utförare att bedriva hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem i Gislaveds kommun

Information Skatteverket

Underlag från budgetstrateg 2018-03-07

Betygskop Ugglan

Årsberättelse för Extramamman 2017 Gislaved

Yrkande

Bifall till förvaltningens förslag.

forts § 20

Socialnämndens arbetsutskott beslutar

- att avslå ansökan från Extramamman & Ugglans Hemhjälp AB, om extern utförare av hemtjänst (omvårdnad- och serviceinsatser) i Gislaveds kommun enligt LOV då utföraren inte uppfyller alla kraven i förfrågningsunderlaget, samt
- att arbetsutskottet ger socialförvaltningen i uppdrag att inleda förhandling med Extramamman & Ugglans Hemhjälp AB om övertagandet

Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Expedieras till:

Extramamman & Ugglans Hemhjälp AB
Socialnämnden
Socialförvaltningens ledningsgrupp
Chef för upphandlingsenheten
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Områdeschef bistånd och stöd
LOV-samordnare

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.